

TECHNICAL UNIVERSITY OF LIBEREC
Faculty of Mechatronics, Informatics
and Interdisciplinary Studies ■

DATABÁZE PRO BIG DATA CVIČENÍ I.

Lukáš Matějů

21.2.2024 | DPB

ORGANIZACE

- základní informace
  - přednášející i cvičící
    - Lukáš Matějů
    - lukas.mateju@tul.cz
  - rozsah předmětu 2+2
  - veškeré materiály zveřejňovány na [elearningu FM](#)
- přednášky
  - každý čtvrtek od 08:50
  - budova A, místnost A-A0110
  - účast nepovinná, ale vítaná

ORGANIZACE

- cvičení
  - každý čtvrtek od 12:30 a 14:20
  - budova A, místnost A-A0304
  - samostatné práce volně doplňující přednášky
  - 12 povinných a 12 bonusových úloh
    - každá bonusová úloha je za **0,5** bodu
    - na vypracování a odevzdání úloh je **1** týden
    - odevzdává se **výhradně** na cvičeních (s osobním vysvětlením)
    - za každý týden opožděného odevzdání je **-0,5** bodu
    - finální počet úloh může být ovlivněn odpadnutím výuky
  - 2 povolené absence
    - každá další absence je za **-3** body
    - absence automaticky prodlužuje dobu odevzdání o **1** týden

ORGANIZACE

- zápočet
  - odevzdané a správně vyřešené povinné úlohy ze cvičení
- zkouška
  - prezenční
  - písemná
    - 20 bodů
    - 10 otázek po 2 bodech
  - body ze cvičení jsou přenášeny ke zkoušce
  - zaměřená na základní koncepty probírané v rámci předmětu

ORGANIZACE

- hodnocení
  - dvě varianty
  - jen za bonusové body ze cvičení...
    - 6,0 bodů -> 1
    - 5,5 bodů -> 2
    - 5,0 bodů -> 3
    - povinná docházka na přednášky i cvičení (2 + 2 povolené absence)
  - v případě absolvování písemné zkoušky
    - maximum 26 bodů (20 + 6)
    - ≥ 22 bodů -> 1 ≥ 20 bodů -> 1-
    - ≥ 18 bodů -> 2 ≥ 16 bodů -> 2-
    - ≥ 14 bodů -> 3 < 14 bodů -> 4
  - v případě odpadnutí výuky budou potřebné body adekvátně upraveny

CO BUDEME POUŽÍVAT?

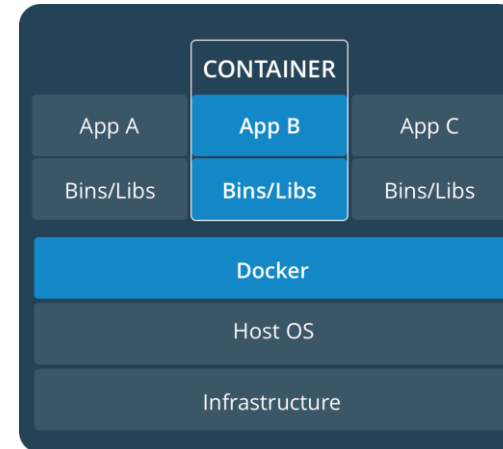
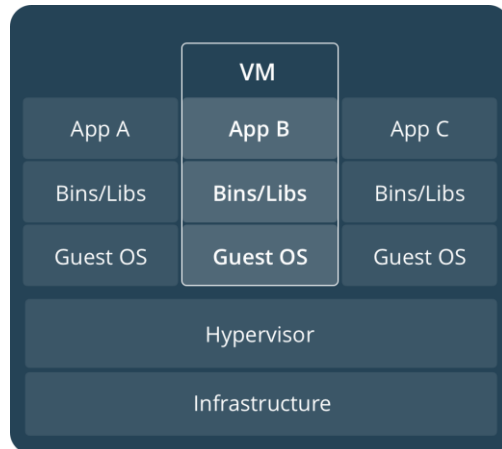
- větší množství databázových technologií
  - MongoDB, Elasticsearch, Cassandra, Neo4j
  - často složitější instalace
  - Docker
    - v učebnách nainstalovaný
    - oficiální image obsahující vše potřebné
  - komunikace s databázemi
    - Python
    - nástroje samotných databázových technologií
- ideální používat vlastní notebook
  - nainstalovat Docker a Python

KONTEJNERIZACE

- řeší nedostatky klasické plné virtualizace
- plná virtualizace
  - na serveru je nainstalována softwarová komponenta hypervisor
    - umožňuje vytváření virtuálních strojů
  - každý virtuální stroj se chová jako samostatný server s vlastním OS
  - velké režijní náklady
- kontejnerizace
  - virtualizace jádra OS
  - kontejnery běží v rámci jednoho OS a sdílejí paměť, knihovny a další zdroje
  - snižuje režijní náklady
    - zdroje jsou také využívány efektivněji
  - kontejnery mohou být izolovány od okolního prostředí
    - a následně nasazeny v různých prostředích

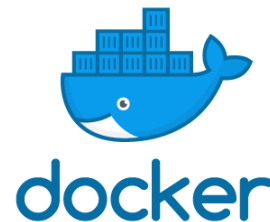
KONTEJNERIZACE

DOCKER

- nejpopulárnější kontejnerová technologie
- izolace aplikací se všemi knihovnamy, configy a dalšími soubory
  - kontejnery zajišťují spuštění aplikace v jakémkoliv prostředí
- umožňuje tedy vývoj, sestavení, spuštění i sdílení aplikace uzavřené v kontejneru
- [web](#)

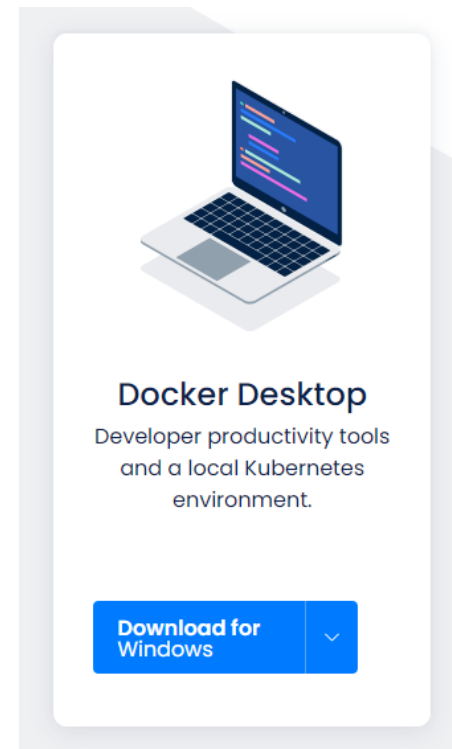

DOCKER

- image
  - obsahuje vše potřebné pro běh programu
    - připravené prostředí bez lokálních úprav
  - zdrojové kódy, závislosti, soubory potřebné pro běh, ...
- kontejner
  - běžící prostředí vytvořené z image
    - obsahuje data a lokální změny
  - přístup pouze ke svému souborovému systému, který spravuje Docker
    - výjimkou je použití Volumes pro ukládání dat – může být sdíleno mezi kontejnery

DOCKER

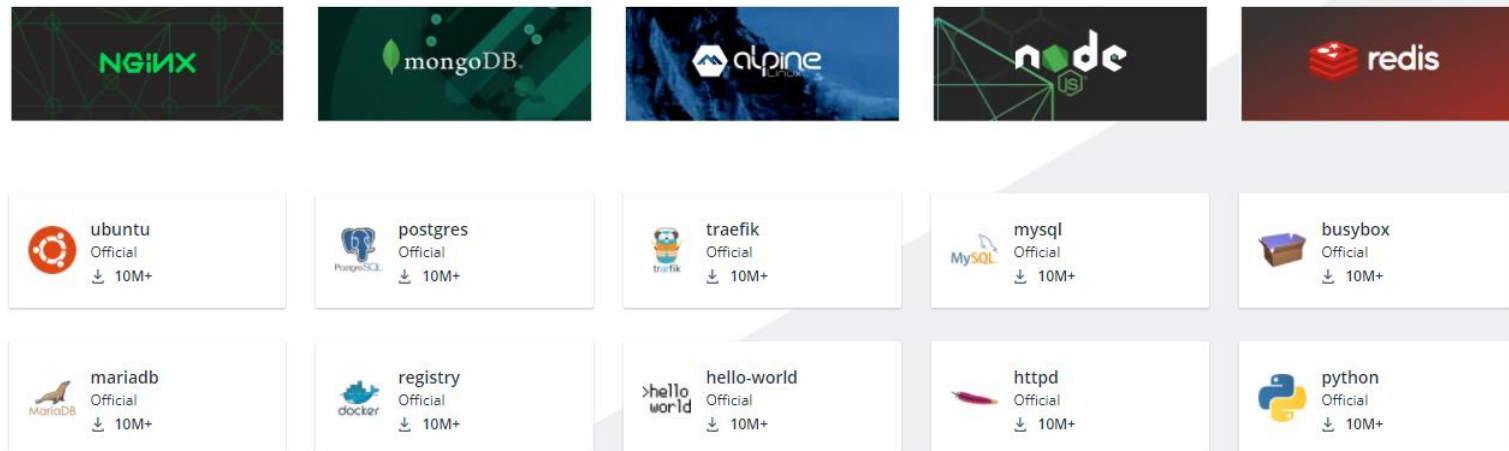
- instalace ([stažení](#))
  - verze pro [Windows](#), [MacOS](#), [Linux](#)
  - přímočará instalace
  - detailní návod na oficiálních stránkách
- ověření instalace
  - `docker --version`
  - `docker run hello-world`
- výpis všech kontejnerů (i zastavených)
  - `docker ps -a`
  - pouze běžící bez -a (--all)
- vytváření vlastní image
  - `docker build -f /path/to/a/Dockerfile .`

DOCKER

- Docker Hub
  - služba pro hledání a sdílení image
  - obsahuje spoustu oficiálních image
    - Ubuntu, MongoDB, Python, ...

Official Images

ZÁKLADNÍ PŘÍKAZY

- spuštění kontejneru z [MongoDB image](#)
  - `docker run -p 27017:27017 --name mongo_cv01 -d mongo:tag`
    - `-p` (`--publish`) pro možnost komunikace na daném portu (`port image:port host`)
    - `-d` (`--detach`) pro běh kontejneru na pozadí
    - `tag` slouží pro uvedení verze
    - bez tagu se stáhne poslední verze (`latest`)
  - `docker container exec -it mongo_cv01 bash`
    - `bash` uvnitř mongo kontejneru
    - ukončení přes příkaz `exit`

ZÁKLADNÍ PŘÍKAZY

- `docker ps`
  - výpis všech běžících kontejnerů
  - sloupec container id
- `docker stop container_id`
  - zastavení běžícího kontejneru
    - stačí uvést první 3 znaky container id
- `docker ps`
  - status exited u cvičného kontejneru
- `docker start container_id`
  - opětovné spuštění kontejneru

ZÁKLADNÍ PŘÍKAZY

- `docker stop container_id`
  - opětovné zastavení
- `docker container rm container_id`
  - odstranění kontejneru včetně provedených změn
- `docker image ls`
  - výpis stažených image
- `docker image rm image_id`
  - smazání image
  - nelze smazat, pokud existuje kontejner (i zastavený), který image používá

PYTHON

- [web](#)
- interpretovaný jazyk
- dynamická typová kontrola
- podpora různých programovacích paradigmat
  - objektové i funkcionální
- [stažení](#) a [návod](#) pro instalaci na různé OS
- možnost využít také např. [Anacondu](#)
- bude používán pro komunikaci s databázovými technologiemi